

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
07/2018	Ombodsutvalet	PS	28.05.2018
13/2018	Ombodsutvalet	PS	11.06.2018
48/2018	Kommunestyret	PS	25.06.2018

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Trine Pettersen Grønbech	FE - 033	17/746

OPPDATERING AV REGLEMENT FOR KOMMUNESTYRET

Vedlegg:

reglement for formannskapet og administrasjonsutvalet

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. Reglement for kommunestyret blir oppdatert med tilsvarande føresegn som reglementa for formannskapet og utval for levekår pkt 19. når det gjeld teieplikt for folkevalte
2. Reglement for kommunestyret pkt 7.1 Open halvtime får tilført følgjande presisering:
  - a) Ny andre setning: Open halvtime er publikum sin «spørretime» før det formelle kommunestyret er satt.
  - b) Ny tredje setning: Saker som står på sakskartet for kommunestyret kan ikkje takast under «Open halvtime.»
3. Reglement for kommunestyret vert oppdatert med nytt pkt 7.2: Ordførarens kvarter «Etter Open halvtime gir ordføraren ei orientering om saker og prosessar som kommunestyret lyt vere kjent med. Det er ikkje høve til å stille spørsmål. Eventuelle spørsmål må avvena til uformell spørjerunde, jf pkt. 18.1.
4. Reglement for kommunestyret pkt 7.2. blir nytt punkt 7.3 og første setning endra til: Etter ordførarens kvarter gir rådmannen ei orientering om saker og prosessar av politisk og prinsipiell karakter.
5. Reglement for kommunestyret pkt 18.2 Interpellasjonar får tilført presiseringar:
  - a) I nytt tredje avsnitt: Interpellasjonar vert satt på sakslista.
  - b) I nytt femte avsnitt: Framsette interpellasjonar som i forkant av møtet inneheld konkrete forslag organet skal ta stilling til vert rekna som sak. Organet kan då med alminneleg fleirtal vedta å ta forslaget til votering.
  - c) Nest siste setning i punkt 18.2. vert endra til: Forslag framsett i samanheng med interpellasjonen i møtet kan ikkje takast opp til votering i møtet viss ordførar eller 1/3 av dei møtande motseter seg dette, jf. Kommunelova § 34. nr 1.

Ombodsutvalet - Sak 07/2018

OMB - Behandling:

Rådmannen orienterte.

Saka vart utsett til eit seinare møte (før kommunestyret sitt møte 25.06).

OMB - Vedtak:

Saka vert utsett.

Ombudsutvalet - Sak 13/2018

OMB - Behandling:

Endringsframlegg frå Evelyn Boge, SV:

Det vert gjort følgjande endringar/tillegg i rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Gjeldande pkt. 5 b og c utgår.

Nytt pkt. 5 b) 2. setning i 2 avsnitt i pkt. 18.2 utgår.

Nytt pkt 5 c) Tillegg til nest siste avsnitt i pkt. 18.2: Dette gjeld sjølv om interpellasjonen er sett opp på sakslista.

Røysting

Det vart røysta punkt for punkt:

1. Samrøystes vedteke
2. Samrøystes vedteke
3. Samrøystes vedteke
4. Samrøystes vedteke
- 5a. Samrøystes vedteke
- 5b og c Evelyn Boge sitt framlegg samrøystes vedteke

OMB - Tilråding:

1. Reglement for kommunestyret blir oppdatert med tilsvarande føresegn som reglementa for formannskapet og utval for levekår pkt 19. når det gjeld teieplikt for folkevalte
2. Reglement for kommunestyret pkt 7.1 Open halvtime får tilført følgjande presisering:
  - a. Ny andre setning: Open halvtime er publikum sin «spørretime» før det formelle kommunestyret er satt.
  - b. Ny tredje setning: Saker som står på sakskartet for kommunestyret kan ikkje takast under «Open halvtime.»
3. Reglement for kommunestyret vert oppdatert med nytt pkt 7.2: Ordførarens kvarter «Etter Open halvtime gir ordføraren ei orientering om saker og prosessar som kommunestyret lyt vere kjent med. Det er ikkje høve til å stille spørsmål. Eventuelle spørsmål må avventa til uformell spørjerunde, jf pkt. 18.1.
4. Reglement for kommunestyret pkt 7.2. blir nytt punkt 7.3 og første setning endra til: Etter ordførarens kvarter gir rådmannen ei orientering om saker og prosessar av politisk og prinsipiell karakter.
5. Reglement for kommunestyret pkt 18.2 Interpellasjonar får tilført presiseringar:
  - a. I nytt tredje avsnitt: Interpellasjonar vert satt på sakslista.
  - b. 2. setning i 2 avsnitt i pkt. 18.2 utgår.
  - c. Tillegg til nest siste avsnitt i pkt. 18.2: Dette gjeld sjølv om interpellasjonen er sett opp på sakslista.

Kommunestyret - Sak 48/2018

KOM - Behandling:

Leiar i ombudsutvalet orienterte.

Evelyn Boge la fram forslag om å utsetja saka for å avklara reglane i kommunelova. 10 røysta for utsetjingsframlegget og saka vart dermed behandla i møtet.

Kjartan Haugsnes, SV, fremja så rådmannen sitt framlegg i punkt 5 på nytt.

Røysting:

Det vart røysta punkt for punkt:

- Punkt 1 Samrøystes vedteke
- Punkt 2a Samrøystes vedteke
- Punkt 2b Vedteke mot 1 røyst (FRP)
- Punkt 3 Samrøystes vedteke
- Punkt 4 Samrøystes vedteke
- Punkt 5 Ombudsutvalet si tilråding vart sett opp mot Kjartan Haugsnes sitt framlegg: Kjartan Haugsnes sitt framlegg fekk 14 røyster: (AP (÷ Eirik Haga, Heidi Rongved og Brita H. Lunde), SP (÷ Hege Eide Vik), SV, MDG, KRF) og vart vedteke.

KOM - Vedtak:

1. Reglement for kommunestyret blir oppdatert med tilsvarande føresegn som reglementa for formannskapet og utval for levekår pkt 19. når det gjeld teieplikt for folkevalte
2. Reglement for kommunestyret pkt 7.1 Open halvtime får tilført følgjande presisering:
  - a. Ny andre setning: Open halvtime er publikum sin «spørretime» før det formelle kommunestyret er satt.
  - b. Ny tredje setning: Saker som står på sakskartet for kommunestyret kan ikkje takast under «Open halvtime.»
3. Reglement for kommunestyret vert oppdatert med nytt pkt 7.2: Ordførarens kvarter «Etter Open halvtime gir ordføraren ei orientering om saker og prosessar som kommunestyret lyt vere kjent med. Det er ikkje høve til å stille spørsmål. Eventuelle spørsmål må avventa til uformell spørjerunde, jf pkt. 18.1.
4. Reglement for kommunestyret pkt 7.2. blir nytt punkt 7.3 og første setning endra til: Etter ordførarens kvarter gir rådmannen ei orientering om saker og prosessar av politisk og prinsipiell karakter.
5. Reglement for kommunestyret pkt 18.2 Interpellasjonar får tilført presiseringar:
  - a. I nytt tredje avsnitt: Interpellasjonar vert satt på sakslista.
  - b. I nytt femte avsnitt: Framsette interpellasjonar som i forkant av møtet inneheld konkrete forslag organet skal ta stilling til vert rekna som sak. Organet kan då med alminneleg fleirtal vedta å ta forslaget til votering.
  - c. Nest siste setning i punkt 18.2. vert endra til: Forslag framsett i samanheng med interpellasjonen i møtet kan ikkje takast opp til votering i møtet viss ordførar eller 1/3 av dei møtande motseter seg dette, jf. Kommunelova § 34. nr 1.

Saksopplysningar:

Kort om saka:

Det er trong for å oppdatere reglement for kommunestyret. Det gjeld retningsliner for teieplikt for folkevalte og klargjering av reglementet sine føresegn om open halvtime, ordførarens kvarter interpellasjonar. Saka omfatta først retningsliner for teieplikt og interpellasjonar og vart fremja for Ombudsutvalet 28.05.2018. Ombudsutvalet utsatte saka og bad om at saka også omfatta:

1. spørsmål om Open halvtime kan gjelde saker som står på sakskartet for det aktuelle møtet
2. og regulering av ordførarens kvarter.

Saka er no oppdatert med dei to siste spørsmåla.

Heimel:

Kommunelova med kommentarar

Lovforarbeid ny kommunelov

KS sin handbok for møteskikk, møteleiing og voteringstekninn; «Møtet er satt»

Reglement for kommunestyret

K-sak 51/2017 «Slik fungerer kommunestyret best»

Teieplikt for folkevalte

Reglement for kommunestyret treng å oppdaterast med retningsliner for teieplikt for folkevalte. Retningslinene er tufta på Nasjonale rettleiande retningsliner, og dei er tatt inn i reglement for formannskapet og reglement for utval for Levekår.

Det er turvande at også reglement for kommunestyret har i seg desse føresegna, både for å sikre samanheng og konsekvens i kommunens reglement, og for å unngå tvil om kva som er gjeldande regelverk.

Det er difor framlegg om å oppdatere reglement for kommunestyret med tilsvarande føresegn som reglementa for formannskapet og utval for levekår.

Open halvtime:

Offentleg spørjetid i kommunestyret er publikums «spørretime» før det formelle kommunestyremøtet vert satt. Det kan vere turvande å presisere at det formelle møtet ikkje har starta enno. Sakshandsamingsreglane i kommunelova gjeld såleis ikkje for desse spørsmåla.

Det har vore spørsmål om publikum kan ta opp saker som står på sakskartet. I KS sin handbok for møteskikk, møteleiing og voteringstekninn; «Møtet er satt» heiter det mellom anna: «Saker som står på kommunestyrets sakskart for dagens møte, kan normalt ikkje tas opp i den offentlige spørretimen» Det gir ein ryddig og føreseieleg praksis og synast vere vanleg praksis i kommunane. Det er difor framlegg om å oppdatere reglementet med presisering om at «Open halvtime» ikkje er ein del av det formelle møtet, og at saker som står på kommunestyret sitt sakskart ikkje kan takast opp i «Open halvtime»

Ordførarens kvarter:

Under arbeidet med «Slik fungerer kommunestyret best» vart det vedtatt at ordførar og rådmann skulle få informere kommunestyret om aktuelle og viktige saker. Reglementet vart oppdatert med pkt 7.2: Rådmannens kvarter, men ikkje oppdatert for ordførar. Ordførarens kvarter er foreslått som nytt pkt 7.2, i tid før rådmannens kvarter. Rådmannens kvarter er foreslått regulert i nytt pkt 7.3.

Reglementet sine føresegn om interpellasjonar.

Interpellasjonar er rekna som spørsmål til ordføraren. Interpellasjon er forhandsinnmeldte og grunngitte spørsmål frå eit medlem som skal få svar i møtet, og der det er ein påfølgjande debatt.

Det har vore reist spørsmål om ein interpellasjon er å rekne som «sak» når den er satt på sakslista, og

om det betyr at forslag til vedtak i samband med interpellasjonen då kan fremjast med alminneleg fleirtal. I reglement for kommunestyret er det lagt til grunn at:

«Forslag framsett i samanheng med interpellasjonen kan ikkje takast opp til votering i møtet viss ordførar eller 1/3 av dei møtande motsetter seg dette. Jf. Kommunelova § 34 nr. 1 2, setning: «Det kan også treffe vedtak i sak som ikkje er oppført på sakslisten, viss ikkje møteleder eller 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg dette.»

I «møtet er satt», KS sin Handbok i møteskikk, møteleiing og voteringsteknikk» står det: «Det vanlige er at interpellasjoner og svar sendes ut som saker (ev. tilleggssaker) før kommunestyrets/fylkestingets møte» Slik er også praksisen i Vaksdal kommune

Dei fleste reglement har tilsvarande formulering som det Vaksdal kommune har. Reglementa byggjar nok i stor grad på KS sin handbok.

I Prop 46L (2017-2018) framlegg til ny kommunelov vert det vist til at framlegg til føresegn i stor grad er i samsvar med praksis. Om interpellasjonar heiter det mellom anna:» *I en slik interpellasjon skal det ikkje være forslag om å vedta noe, men man etterspør en redegjørelse om en sak. Behandlingen av en interpellasjon skal i utgangspunktet ikke føre til at det treffes et vedtak, uttalelse eller annen avgjørelse som krever en avstemning». Vidare vert det understreka at «Forslag som fremmes sammen med interpellasjonen i forkant av møtet, eller i forbindelse med organets behandling av interpellasjonen, skal etter departementets syn anses som en sak etter § 11-3. Det innebærer at framsatte interpellasjoner som inneholder konkrete forslag organet skal ta stilling til, må behandles etter reglene om å få en sak på sakslisten.*

Vurdering

Ved å rekne interpellasjonar med forslag fremja i forkant av møtet som sak opnar kommunestyret for å ta realitetsavgjerd utan at saka er undergitt saksutgreiing frå administrasjonen. Dette vil kunne vere uheldig sett i samanheng med rådmannens plikt til å sjå til at saka er forsvarleg utgreidd, jf kommunelova § 23. Omsynet bak plikten til at saka skal vere forsvarleg utgreidd er å gje eit fagleg fundert avgjerdsgrunnlag for det folkevalte nivå. Samstundes er det eit demokratisk poeng at publikum skal kunne kontrollere kva for grunnlag folkevalte avgjerder er tatt på.

Kommunestyret er øvste mynde, og kan sjølvstøtt ta ei sak til realitetsavgjerd også der rådmannen ikkje har fått høve til å utgreie saka i samsvar med kml § 23. Poenget er å ha eit medvetent forhold til at ein ynskjer dette og på kva for føresetnader.

Interpellasjonar med forslag som vert fremja i forkant av møtet vil gje kommunestyret høve til å bu seg på spørsmålet om interpellasjonen skal sendast vidare for handsaming eller om kommunestyret ser seg kompetent til å ta avgjerd ved handsaminga av interpellasjonen.

For interpellasjonar der forslag først blir fremja i møtet er situasjonen annleis, men då vil reglane om at ordførar eller 1/3 av dei møtande medlemmene kan motsette seg dette gjelde.

Konklusjon

Rådmannen rår til at reglement for kommunestyret vert presisert tilsvarande departementet si presisering: «Framsatte interpellasjonar som i forkant av møtet inneheld konkrete forslag organet skal ta stilling til vert rekna som sak.»